БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх.№ 838
дата 12. 11. 2026

ДО
Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

КОПИЕ: **Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА**
СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТАНОВИЩЕ

от

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно: *Проект на Закон за бюджет на държавното обществено осигуряване за 2027 г.*

УВАЖАЕМИ Г-Н ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българската търговско-промишлена палата (БТПП), след като се запозна с проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2027 г. изразява следните позиции:

Българската търговско-промишлена палата (БТПП), след като се запозна с проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2027 г. и мотивите към него, изразява следното становище:

I. Мерки, които БТПП подкрепя

БТПП оценява положително запазването на размерите на осигурителните вноски за фондовете на ДОО, без допълнително увеличаване на осигурителната тежест чрез промяна на ставките.

Палатата подкрепя прилагането на новия механизъм за определяне на минималната работна заплата, постигнат чрез социален диалог, както и предвидения размер от 660 евро за 2027 г. Предвидимото определяне на минималното възнаграждение, отчитащо икономическите и социалните показатели, е предпоставка за по-устойчиво развитие на пазара на труда.

БТПП подкрепя въвеждането на лични осигурителни вноски за държавните служители и съответните категории лица по Закона за съдебната власт като принципна стъпка към равнопоставеност между осигурените лица, при съобразяване с предвидения механизъм за компенсиране на нетните възнаграждения.

Палатата подкрепя осъвременяването на пенсиите по т.нар. швейцарско правило от 1 юли 2027 г., както и предвидената актуализация на максималния размер на получаваните пенсии.

Положително се оценяват и мерките за подкрепа на семействата с деца и насърчаване на съвместяването на професионалния и семейния живот, а именно:

- Увеличаването на паричното обезщетение за отглеждане на дете до двегодишна възраст от 398,81 евро на 450 евро.
- Увеличаването от 50% на 75% на обезщетенията при неизползване на съответните отпуски за бременност и раждане, осиновяване и отглеждане на дете.

БТПП счита, че тези мерки създават допълнителни стимули за завръщане на работа и съчетаване на родителските ангажименти с трудовата реализация, като същевременно подпомагат участието на родителите на пазара на труда.

Палатата не възразява срещу увеличаването на минималния и максималния дневен размер на обезщетението за безработица, съответно на 13 евро и 60,76 евро.

При определянето на осигурителните обезщетения следва да се спазва принципът за съответствие между осигурителния принос и придобитите права.

Същевременно БТПП настоява увеличаването на обезщетенията за безработица да бъде съпроводено с по-ефективен контрол срещу получаването им при полагане на недеклариран труд, както и с мерки за активно включване на безработните лица в пазара на труда.

Необходимо е да се засили контролът върху изпълнението на задълженията на получаващите обезщетения лица, включително при необоснован отказ от подходяща работа, съобразена с квалификацията и професионалния им опит.

Следва да се разширят възможностите за обучение, придобиване на нови умения и преквалификация, а за лицата без професионална квалификация — да се развиват подходящи форми за трудова интеграция при спазване на трудовото законодателство.

II. Мерки, които БТПП не подкрепя

- **Административно определяне и увеличаване на минималните осигурителни доходи**

БТПП последователно не подкрепя административното определяне на минималните осигурителни доходи по основни икономически дейности и квалификационни групи професии, включително предвиденото им увеличение за 2027 г.

Палатата счита, че този подход увеличава разходите за труд, без да отчита в достатъчна степен различията в производителността, икономическите условия и финансовите възможности на предприятията.

Необходимо е да се преосмисли ролята на административните осигурителни прагове и да се насърчава договарянето между социалните партньори.

- **Запазване на първите два работни дни от временната неработоспособност за сметка на работодателя**

БТПП категорично не подкрепя продължаващото задължение на работодателите да изплащат възнаграждение за първите два работни дни от временната неработоспособност.

Този механизъм продължава да възлага върху предприятията разходи, свързани с осигурен социален риск, за който се внасят осигурителни вноски.

Палатата настоява за преминаване към изплащане на паричните обезщетения от ДОО от първия ден на временната неработоспособност, при едновременно засилване на контрола върху издаването и използването на болнични листове.

БТПП се въздържа от подкрепа във връзка увеличаване на максималния осигурителен доход

БТПП изразява резерви към предвиденото увеличение на максималния месечен осигурителен доход до 2400 евро, без прилагането на предварително установен, прозрачен и предвидим механизъм.

Палатата последователно настоява размерът на максималния осигурителен доход да се определя въз основа на обективни икономически показатели и оценка на въздействието върху разходите за труд, заетостта и конкурентоспособността.

Положително се оценяват стъпките към по-добро съответствие между осигурителния принос и осигурителните права, включително актуализирането на максималния размер на пенсиите. Това обаче не отменя необходимостта от предвидим механизъм за определяне на максималния осигурителен доход.

БТПП счита, че е необходимо да се обърне сериозно внимание и да се приложат комплекс от мерки за подобряване на :

- Финансова устойчивост на осигурителната система

БТПП обръща внимание на продължаващата значителна зависимост на ДОО от средства от държавния бюджет. За 2027 г. е предвиден допълнителен трансфер от 6,717 млрд. евро за покриване на недостига от средства.

Палатата счита, че дългосрочната устойчивост на осигурителната система изисква повишаване на събираемостта на осигурителните вноски, ограничаване на недекларирания труд и последователни структурни реформи.

- Разграничаване на осигурителните и социалните плащания

БТПП отново поставя въпроса за ясното разграничаване на плащанията, основани на осигурителен принос, от социалните плащания, несвързани с трудова дейност.

Палатата счита, че социалните пенсии следва да бъдат структурно обособени извън пенсионноосигурителната система като разход на социалната политика, независимо че и понастоящем се финансират от държавния бюджет.

- Контрол върху медицинската експертиза на работоспособността

БТПП подкрепя необходимостта от реформа на медицинската експертиза и настоява за по-ефективен контрол върху решенията на ТЕЛК, особено по отношение на лицата в трудоспособна възраст.

Целта следва да бъде публичните средства да се насочват към лицата с обективно установени потребности, като същевременно се насърчават възможностите за трудова реализация на хората с увреждания съобразно здравословното им състояние.

Българската търговско-промишлена палата изразява принципна подкрепа за проекта на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2027 г., като отчита запазването на осигурителните ставки, прилагането на новия механизъм за минималната работна заплата, въвеждането на лични осигурителни вноски за определени категории служители, осъвременяването на пенсиите и мерките за подкрепа на семействата с деца.

Същевременно Палатата не подкрепя административното увеличаване на минималните осигурителни доходи и запазването на първите два работни дни от временната неработоспособност за сметка на работодателите.

БТПП изразява резерви към увеличаването на максималния осигурителен доход без предвидим механизъм и настоява за по-ефективен контрол върху осигурителните плащания и реформи, гарантиращи дългосрочната финансова устойчивост на системата.

БТПП си запазва възможността да представи допълнителни бележки и предложения в хода на законодателната процедура.

С уважение:

Цветан Симеонов

Председател на УС на БТПП